
Izvještaj o radu za 2009. godinu

124/2010
A07-2010

FORUM ZA SLOBODU ODGOJA U 2009. GODINI

Forum za slobodu odgoja
je udruga građana osnovana 1992. godine,
a registrirana 1998. godine prema Zakonu o udrugama.

predsjednik	prof. dr. sc. Lino Veljak
upravni odbor	prof. dr. sc. Lino Veljak, predsjednik prof. dr. sc. Milan Polić, član Eli Pijaca, prof. Višnja Grozdanić, prof., članica Stjepan Cipek, član Vesna M. Puhovski, prof., članica Denis Čihor, član
nadzorni odbor	Zoran Pavletić, prof., član Zlatko Šešelj, prof. Igor Miškulin, dipl. iur., član
izvršna direktorica	Vesna M. Puhovski, prof.
tajnik	Denis Čihor
koordinator programa	Mario Bajkuša, prof.
koordinatorica programa RWCT/ALCT	Eli Pijaca, prof.
voditeljice medijskih centara	Ana Karlović, prof. Diana Brkić, dipl. uč. Marina Brkić
asistent	Matija Mihoković
treneri	Biserka Šavora, prof. Branko Ančić, prof. Eli Pijaca, prof. Fadila Zoranić, prof. Gordana Novković, prof. Hicela Ivon, prof. Igor Miškulin, dipl. iur. Jasmina Ibišević, dipl. iur. Katarina Ivče, prof. Kim Anić, prof. Ljerka Dobaj Ristić, prof. Mario Bajkuša, prof. Tonča Jukić, prof. Vesna Kostović-Vranješ, prof. Vesna M. Puhovski, prof. prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić Višnja Grozdanić, prof. Vlasta Vizek-Vidović Zlatica Šimunović, prof. Zoran Pavletić, prof. prof. dr. sc. Željka Kamenov
volonteri	Tamara Sertić Tomislav Palinić Ana Vrsalović Domagoj Morić Divna Bajkuša Borna Foršek

Forum za slobodu odgoja
je član

Europskog foruma za slobodu odgoja
Kordinacije udruga za djecu
Mreže centara za obrazovne politike
RWCT International Consortium

1. IZVJEŠTAJ IZVRŠNE DIREKTORICE

U periodu od protekle skupštine obavljala sam funkciju izvršne direktorice volonterski uz limitirano vrijeme uzrokovano obiteljskim razlozima.

Međutim, usprkos tome, a prvenstveno zahvaljujući činjenici da su se u Forumu okupile „mlade snage“ – uz „veterana“ Denisa - Mario, Eli, te volonteri Matija (koji je polako prešao u status stalnog asistenta) Ana, Domagoj, Tomislav i Divna, ured Foruma funkcionirao je odlično. Tijekom vremena pridružila nam se i Ana Karlović u funkciji voditeljice Medijacijskog centra koji djeluje u okviru ureda, ali njen angažman vrlo često prelazi granice samog Medijacijskog centra. Također, pridružila nam se i Tamara Puhovski kao stručna suradnica za edukaciju o EU i Biserka Šavora kao koordinatorica programa Edukacijom do zdravlja, odnosno Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje.

Mladost, stručnost i entuzijizam ovih mladih ljudi unijeli su mnogo poleta i snage u rad Foruma što mi daje sigurnost da bezbrižno mogu uživati u mirovini i na čemu im iskreno zahvaljujem. Također, prije nego započnem sa stvarnim izvještajem o svojim aktivnostima, koristim priliku da zahvalim i našoj članici Mirti Muhić u čijem stanu Forum radi a za koji ona traži financijsku nadoknadu koja je, iako je kao umirovljenica i sama u nezadvidnoj financijskoj situaciji, daleko ispod one koju bi uistinu mogla tražiti te i time vrlo nesebično pomaže rad Foruma.

Kao što je već unaprijed rečeno, s obzirom na sve navedene i objašnjene okolnosti moj rad u uredu sveden je na najmanju moguću mjeru pa se uglavnom svodi na konzultacije i zastupanje, a praktična razina djelovanja Foruma odvija se zahvaljujući kolegama koji su postepeno preuzeli vođenje ureda.

Vesna M. Puhovski

2. IZVJEŠTAJ O PROVEDBI POJEDINIH PROGRAMA

2.1. Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje

Temeljem poziva za sudjelovanje koji je upućen svim školama, u 2009. godini organizirano je 12 grupa u 9 gradova u Hrvatskoj (Split, Rijeka, Zagreb, Velika Gorica, Karlovac, Pazin, Bjelovar, Bedekovčina, Buzet). Raspored grupa, broj sudionika, mjesto i datumi održavanja, te prosječna ocjena kojom su sudionici ocijenili kvalitetu radionica prikazani su u tablici koja slijedi.

Grupa i voditelj	Broj sudionika	Status radionica	Ocjena
Karlovac (Biserka Šavora)	25	Edukacija završena	4,96
Zagreb (Zlatica Šimunović)	25	Edukacija završena	4,71
Split (Fadila Zoranić)	27	Edukacija završena	4,58
Rovišće (Bjelovar) (Gordana Novković)	28	Edukacija završena	4,25
Rijeka (Zoran Pavletić i Kim Anić)	22	Edukacija završena	4,75
Bedekovčina (Zlatica Šimunović)	24	Edukacija završena	4,52
Buzet (Zoran Pavletić i Kim Anić)	35	Edukacija završena	4,72
Zagreb (Andreja Kosorčić)	23	Edukacija završena	4,48
Pazin (Zoran Pavletić i Kim Anić)	24	Održano je 6 radionica	4,83
Velika Gorica (Biserka Šavora)	19	Edukacija završena	4,8
Split (Fadila Zoranić)	23	Održane 2 radionice	4,51
Zagreb (Zlatica Šimunović)	24	Održane 3 radionice	4,62
Sveukupno sudionika:	299	Prosječna ocjena:	4,64

Sveukupno je u **12 grupa** sudjelovalo, odnosno još uvijek sudjeluje, **299 sudionika**. Najveći dio činili su učitelji razredne nastave i profesori predmetne nastave u osnovnim i srednjim školama.

Cjelokupna edukacija sastoji se od 8 jednodnevnih ili 4 dvodnevne radionice (ovisno o preferencijama polaznika grupe). Vremenski razmak između dviju radionica je u prosjeku mjesec dana kako bi sudionici imali vremena naučene sadržaje implementirati u nastavi.

Po svakoj završenoj radionici sudionici su bili dužni dostaviti pripreme o održanim nastavnim jedinicama. Na temelju poslanih nastavnih priprema sudionicima su dani komentari, a na kraju drugog dijela radionica organizirani su i kratki razgovori unutar svake grupe o pozitivnom i negativnom iskustvu u implementaciji sadržaja i metoda s kojima su bili upoznati na radionici.

2.1.1. Medijska promocija projekta

Prisutnost u masovnim medijima nije od presudnog značaja za uspjeh ovog projekta. Mnogo više od toga, bilo je važno da stručna javnost (nastavnici u školama) saznaju za provođenje programa. Ovo je postignuto slanjem pozivnih pisama s opisom edukacije te promotivnih letaka školama. Međutim najveća promocija programa dolazi upravo od naših sudionika seminara koji šire informacije o seminarima svojim kolegama te se kolege na taj način najviše uključuju.

Objavljeno je nekoliko članaka u Školskim novinama o seminarima koji su održani u nekim od gradova.

Komentari sudionika

Sjajno, uživala sam u svakoj minuti.

Svaka pohvala radionici i voditeljicama, potrebno je više ovakvih radionica!

Daleko, daleko od uobičajenog načina rada većine učitelja, edukativno i zanimljivo, vrlo zadovoljna i obogaćena novim načinima rada!

Nastavni sat može biti zanimljiv svih 45 min, a rad s učenicima dinamičniji i življi!

Ovo mi je najpotpunija i najsadržajnije profesionalna edukacija na kojoj sam ikad bila.

Eli Pijaca

2.2. Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi

U 2009. godini 10. ALCT grupa završila je edukacijski ciklus u svibnju dok je nova, 11. grupa započela edukaciju u prosincu 2009.g.

Kao i u slučaju edukacije za nastavnike osnovnih i srednjih škola, i ovdje su nastavnici imali otprilike mjesec dana između održanih radionica za primjenu stečenih znanja u praksi. Međutim u realizaciji programa za visokoškolske nastavnike dinamika je mnogo sporija jer je zbog raznih obveza visokoškolskih nastavnika često potrebno mijenjati već dogovorene termine edukacija.

Donja tablica sadrži osnovne informacije o održanim seminarskim grupama.

Komentari sudionika

- *Super!*,
- *Izuzetno ugodna atmosfera kao i svaki put*
- *Zahvaljujem na lijepom poučavanju i ugodnom druženju,*
- *Simpatične, drage i pristupačne voditeljice,*
- *Hvala na trudu –bilo mi je sve ok!*
- *Hvala-bilo je jako korisno.*

Grupa i voditelj	Broj sudionika	Status radionica	Ocjena
Zagreb 1 Višnja Grozdanić	19	Edukacija završena.	4.3
Zagreb 2 Višnja Grozdanić	19	3 dvodnevne radionice.	N/A
Sveukupno sudionika:	38	Prosječna ocjena:	4,3

Eli Pijaca

2.3. Razmjena učenika

Forum za slobodu odgoja je tijekom školske godine 2008./2009., u suradnji s *American Secondary Schools for International Students and Teachers* (ASSIST), SAD, i *Headmasters' Conference* (HMC) proveo natječaj za izbor učenika u programu razmjene učenika srednjih škola Republike Hrvatske u elitnim srednjim školama Sjedinjenih Američkih Država i Velike Britanije.

Velika Britanija

- **Sanda Budimir**, učenica II. gimnazije iz Zagreba. Tijekom školske godine 2009./2010. pohađat će **St. Leonard's Mayfield School, Sussex** (www.mayfieldgirls.org)
- **Ivona Matijević**, učenica III. gimnazije u Osijeku. Tijekom školske godine 2009./2010. pohađat će **Ryde School with Upper Chine, Isle of Wight** (www.rydeschool.org.uk).
- **Asja Novak**, učenica I. gimnazije u Varaždinu. Tijekom školske godine 2009./2010. pohađat će **St Catherine's School, Bramley, Surrey** (www.stcatherines.info).
- **Andrea Brečević**, učenik Gimnazije Pula u Puli. Tijekom školske godine 2009./2010. pohađat će **New Hall School, Chelmsford, Essex** (www.newhallschool.co.uk).

Sjedinjene Američke Države

- **Anika Černeka**, učenik Gimnazije Pula u Puli. Tijekom školske godine 2009./2010. pohađat će **Wasatch Academy, Utah** (www.wasatchacademy.org).
- **Sara Sekelj**, učenica Gimnazije Gospić u Gospiću. Tijekom školske godine 2009./2010. pohađat će **Darlington School, Georgia** (www.darlingtonschool.org).
- **Laura Roman**, učenica Prve riječke hrvatske gimnazije u Rijeci. Tijekom školske godine 2009./2010. pohađat će **Maumee Valley Country Day School, Ohio** (www.mvcds.org).

Mario Bajkuša

2.4. Edukacija o Europskoj uniji

2.4.1. Ljetna EU akademija

Tijekom 2009. godine, u sklopu ovoga programa provedena je samo projekt **Ljetne EU akademije** podržan od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Zagrebačkog holdinga i Veleposlanstva Kraljevine Nizozemske.

Ljetna EU akademija održana je od 27. do 31. kolovoza 2009. godine u prostorima hostela Vladimira Nazora u Velom Lošinj.

Ljetna EU akademija je polučila sljedeće rezultate:

- za sudjelovanje na Akademiji prijavilo se oko 36 kandidata od kojih je na žalost u posljednji trenutak 10 zbog raznih opravdanih razloga moralo odustati, a prekasno za nas da uključimo druge zainteresirane kandidate;
- na Akademiji je sudjelovalo 26 sudionika od kojih je 5 učenika osnovnih škola, 12 učenika srednjih škola i 9 nastavnika
- sudionici su bili podijeljeni po skupinama (učenici osnovnih škola, učenici srednjih škola i nastavnici) i sa svakom grupom je održano 18 rada u radionicama i predavanjima.
- nastavnici su sveukupno imali 30 sati rada što uključuje i neformalne aktivnosti u koje su bili uključeni tijekom Akademije,
- veliki stupanj participacije sudionika u radu Akademije.

Posebnost Akademije je struktura sudionika gdje su bili obuhvaćeni nastavnici i učenici iz govoto cijele Hrvatske. Akademiji je sudjelovalo 26 sudionika, podijeljenih u 3 skupine – nastavnike, učenike viših razreda osnovnih te učenike srednjih škola. Sudjelovalo je 9 nastavnika (4 nastavnika osnovne škole i 5 srednje škole). Nastavnici su iz sljedećih gradova: Zagreb, Rijeka, Hreljin, Glina. Nadalje, sudjelovalo je 36 učenika (18 učenika osnovne škole i 18 učenika srednje škole). Učenici su iz sljedećih gradova: Zabok, Glina, Hreljin, Zagreb, Gospić.

Ljetna EU akademija ocijenjena je prosječnom ocjenom **4,8** na skali od 1 do 5.

Po završetku programa Akademije napravljena je evaluacija na kojoj su polaznici mogli iznijeti svoja razmišljanja i dojmove o Akademiji. Učenicima se posebno svidjela ležerna edukacija izvan učionice, upućenost predavača u teme te njihova pristupačnost i otvorenost za dodatna pitanja i objašnjenja. Posebno su istaknuli upoznavanje s radom institucija RH i EU na zanimljiv način te s mogućnošću nastavka školovanja u zemljama EU preko stipendija. Nastavnici su istaknuli zadovoljstvo kvalitetnim metodama rada kojima su se predavači koristili, konkretnim primjerima koji su pratili predavanja te opuštenom atmosferom.

2.4.2. Edukacija o EU. Uključivanje Edukacija o EU u hrvatski obrazovni sustav

U listopadu 2009. godine Forum je prijavio na natječaj Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj projekt kojim ima za cilj uključivanje obrazovanja o Europskoj uniji u hrvatski obrazovni sustav.

Forum je za navedeni projekt dobio potporu u iznosu 37.500,00 eura.

Posebni ciljeve navedenog projekta su (a) opremanje nastavnika u obrazovnim ustanovama dodatnim sadržajima i znanjima o europskim integracijama i procesu proširenja EU, (b) osiguranje nastavnih materijala i pomagala i (c) dati doprinos raspravi, zagovaranja i uključivanja tema o Europskoj uniji u hrvatski obrazovni sustav.

Provedba projekta obuhvaća

- organizacija i provođenje triju seminarskih grupa u trima županijama iz reda nastavnika iz obrazovnih ustanova na teme vezane uz EU;

- provedba naučenog u nastavu, bilo kao dio predmeta koji nastavnik predaje ili kao dodatni sadržaj;
- napredna edukacija za najaktivnije sudionike;
- objavljivanje priručnika o obrazovanju o EU koji će biti temeljen na sadržajima i iskustvima stečenim tijekom projekta;
- izrada smjernica za uključivanje EU obrazovanja koje će biti temeljene na analizi iskustava tijekom provedbe projekta, te mišljenja nastavnika;
- organizacija i održavanje okruglog stola u svrhu razmjene mišljenja stručnjaka i samih nastavnika vezanih uz implementaciju EU obrazovanja u hrvatski obrazovni sustav.

Mario Bajkuša

2.5. Građansko obrazovanje

Program Građanskog obrazovanja kojeg provodi Forum za slobodu odgoja tijekom 2009. godine bio je nastavljen nizom projekata:

- provedbom druge godine programa „Edukacija o vladavini prava, demokraciji i ljudskim pravima kao garancija nenasilja i tolerancije“ uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa;
- provedbom projekta „Vladavina prava“ uz potporu Grada Rijeke. U sklopu toga održane su tri seminarske grupe u Vukovaru, Hrvatskoj Kostajnici i Rijeci s ukupno 57 sudionika. Prosječna ocjena svih održanih seminara je 4,7.

Grupa i voditelji	Broj sudionika	Ocjena
Vukovar Vesna M. Puhovski	11	4,7
Hrvatska Kostajnica Mario Bajkuša i Katarina Ivče	26	4,65
Rijeka Jasmina Ibišević i Mario Bajkuša	20	4,77
SAŽETAK	57	4,7

2.5.1. Tolerantne škole, tolerantno društvo

Tijekom 2009. godine, Forum je prijavio i dva ospežnija projekta na natječaje raspisane od strane Središnje agencije za financiranje i ugovaranje unutar IPA predpristupnih programa.

Projekt „Tolerantne škole, tolerantno društvo“ Forum je prijavio u partnerstvu s Hrvatskim pravnim centrom i u suradnji s „Radio 101“ kao medijskim pokroviteljem projekta. Sam projekt ima za cilj ojačati ulogu obrazovnog sustava u promociji tolerancije, ravnopravnosti i antidiskriminacije. Projekt ima 4 posebna cilja:

- opremiti nastavnike sa znanjima i vještinama potrebnima za promociju tolerancije, ravnopravnosti i antidiskriminacije;
- osigurati nastavnicima nastavne materijale s fokusom na navedena područja;
- zagovarati uključivanje antidiskriminacijskih tema i tema o ljudskim pravima u obrazovni sustav;
- promovirati toleranciju i ravnopravnost u osnovnoškolskim i srednjoškolskim učenicima i nastavnicima na nacionalnoj i lokalnoj razini.

2.5.2. Škole protiv korupcije

Forum za slobodu odgoja prijavio je i projekt „Škole protiv korupcije. Osnaživanje obrazovnog sustava za promociju odgovornosti, otvorenosti i transparentnosti u svrhu borbe protiv korupcije“ na IPA 2008 *Grant Scheme* skraćenog naslova „Fight against Corruption“.

Projekt je prijavljen u partnerstvu s *Network of Education Policy Centres* kojeg je Forum član.

Specifični ciljevi projekta su:

- mapiranje i istraživanje postojećih koruptivnih praksi i percepcije korumpiranosti unutar sustava srednjeg obrazovanje putem istraživanja;
- zagovaranje uvođenja antikorupcijskom obrazovanja u obrazovni sustav na nacionalnoj i lokalnoj razini;
- osnaživanje školskih odbora i nastavnika u srednjim školama u aktivnoj borbi protiv korupcije i implementaciji antikorupcijskih sadržaja u nastavu;
- zagovaranje implementacije antikorupcijskog sadržaja i aktivnosti u zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU i regiji.

Rezultati procjene obaju projektnih prijedloga očekuje se u **kolovozu 2010. godine.**

Mario Bajkuša

2.6. Medijacija

2.6.1. Možemo to riješiti

Tijekom 2009. godine, glavni projekt koji je provodio Forum bio je projekt „Možemo to riješiti. Medijacijom prema kulturi demokratske komunikacije i rješavanja sukoba.“ Projekt je Forum prijavio u ožujku 2008. godine na PHARE 2006 *grant scheme*, a ugovor je potpisan 29.11.2008. godine čime je projekt i počeo.

Projekt je proveden u partnerstvu s gradovima Zagrebom, Rijekom i Velikom Goricom.

Glavni cilj projekta je prevencija nasilja među učenicima na području gradova partnera, a posebni ciljevi su:

- opremanjem stručnih suradnika i nastavnika u obrazovnim ustanovama dodatnim znanjima o nenasilnom rješavanju sukoba, te o komunikacijskim vještinama;
- poboljšanjem komunikacijskih vještina učenika preko educiranih medijatora.

Projekt je proveden kroz sljedeće glavne aktivnosti:

- **Opremanje i osnivanje medijacijskih centara** u trima gradovima koji će služiti kao neutralno mjesto za provedbu medijacija, ali i mjesto okupljanja i daljnjeg usavršavanja školskih medijatora.
- **Edukacija školskih medijatora** iz reda stručnih suradnika i nastavnika iz obrazovnih ustanova s područja gradova partnera.
- **Provođenje postupka potvrđivanja** (certifikacije) sudionika edukacije u svrhu stvaranja mreže medijatora na području gradova partnera.
- **Provođenje medijacije u školama i centrima, te osiguravanje sustava potpore** medijatorima u školama i unutar mreže medijatora u lokalnoj zajednici.
- **Objavlivanje priručnika o medijaciji.**

Projekt je u potpunosti proveden u predviđenom roku, a rezultati projekta su:

- Zaposlene tri osobe kao voditeljice medijacijskih centara.
- Održan četverodnevni trening za medijatore u Tuhelju.
- Održano po 6 doedukacijskih sastanaka u svakom od centara.
- Educirano 45 nastavnika i stručnih suradnika s područja gradova partnera.
- Opremljeni i otvoreni medijacijski centri u Zagrebu, Rijeci i Velikoj Gorici.
- Održana 3 medijacijska postupka u samim centrima.
- Održano 83 medijacijska postupka od strane educiranih medijatora.
- 31 škola ima medijaciju u svome programu kroz školski kurikulum.
- Medijacija se uči kroz 17 različitih oblika (poseban predmet, aktivnost, projekt).
- Tim aktivnostima obuhvaćeno je 720 učenika i učenica.
- Održano su 34 prezentacije projekta i medijacije.
- Na prezentacijama je sudjelovalo oko 1050 ljudi.
- Pripremljen je i tiskan priručnik o medijaciji.
- Tiskani su plakati i brošure.
- 13 priloga na TV postajama
- 13 priloga na radio postajama
- 18 priloga u tisku
- 48 priloga na raznim mrežnim stranicama.

Otvorenje MC Rijeka

Otvorenje MC Zagreb

Otvorenje MC Velika Gorica

Predstavljanje priručnika i projekta

Predavanje voditeljice MC Rijeka

Plakat projekta

Sudionici treninga u Tuhelju

Naslovnica priručnika

Nadzor na provedbom projekta provodili su Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije i Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Obje institucije su provele i terenski posjet uredu Foruma kako bi se uvjerali u provedbu projekta, aktivnosti koje su implementirane i rezultate tih aktivnosti.

Ovdje želimo napomenuti kako su obje institucije provedbu projekta ocijenile visokim ocjenama.

Također, Forum je poduzeo sve moguće aktivnosti da se projekt nastavi i dalje te je postignut partnerski odnos s Gradom Zagrebom koji će financirati nastavak projekta i u 2010. godini. Financiranje medijacijskih centara u Rijeci i Velikoj Gorici nastavlja se kroz projekte koje ti centri, preko Foruma, prijavljuju na natječaje.

Ovaj projekt financira Europska unija

Europsku uniju čini 27 zemalja članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturalnu raznolikost, toleranciju i osobne slobode. Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

Gradovi partneri

Grad Zagreb

Grad Rijeka

Grad Velika Gorica

2.6.2. Medijacija - seminari

Tijekom 2009. godine u sklopu programa stručnog usavršavanja održana su dva seminara iz „Medijacije“ i to u Zagrebu i u Velikoj Gorici.

Grupa i voditelji	Broj sudionika	Ocjena
Velika Gorica Eli Pijaca, Ana Karlović, Marina Brkić	30	4,8
Zagreb Eli Pijaca, Ana Karlović	33	4,1
SAŽETAK	63	4,45

Mario Bajkuša

4. FUNDRAISING AKTIVNOSTI

4.1. Dodijeljene donacije i potpore

ISKON INTERNET

- Generalno sponzorstvo u elektronskim vezama FSO-a za 2009. godinu (strateški partner Foruma)

Assist Inc.

- Stipendije 2009. (3 učenice)

HMC

- Stipendije 2009. (4 učenice/ka)

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

- „Edukacija o vladavini prava, demokraciji i ljudskim pravima kao garancija nenasilja i tolerancije“, 67.000,00 Kn (treća godina provedbe);
- „Aktivno učenje i kritičko mišljenje – doprinos Foruma realizaciji ciljeva HNOS-a“, 67.000,00 Kn (treća godina provedbe);
- „Ljetna EU Akademija“, 50.000,00 Kn (druga godina provedbe);
- „Ljetna EU Akademija“, 50.000,00 Kn (treća godina provedbe);
- „E-priprema“, 15.000,00 KN

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

- „Obrazovanjem protiv korupcije“, 126.672,00 KN, za provedbu u 2009. g.
- „Institucionalna potpora 2010-2013“ (prva godina); 167.000,00 KN
- „Integralno građansko obrazovanje“, 133.084,00 KN

Grad Rijeka

- Partner na projektu «Možemo to riješiti»; 2.500,00 EUR

Grad Velika Gorica

- „Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje“, 2009.; 28.000,00 KN
- „Medijacija“, 2009.; 11.500,00 KN
- Partner na projektu «Možemo to riješiti»; 1.500,00 EUR

Primorsko-goranska županija

- „EU Ljetna akademija«, 2009., preko OŠ Hreljin, 4.000 KN

Europska Unija

- „Možemo to riješiti“; 82.679,97 EUR
- «Teaching EU», 2009/2010, 37.500,00 EUR u 2009. za provedbu od 01.12.2009. – 31.11.2010.

Grad Zagreb

- «Edukacijom do zdravlja», 2009.; 15.000,00 KN
- Partner na projektu «Možemo to riješiti»; 5.000,00 EUR

Škole u Republici Hrvatskoj

- Provedba projekta „Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje“ koji cjelokupni trošak plaćaju mnoge škole u RH za svoje nastavnike
- Provedba projekta „Medijacija“ koji cjelokupni trošak plaćaju mnoge škole u RH za svoje nastavnike
- Provedba projekta „Pravo u svakodnevici – Vladavina prava - Antikorupcija“ koji cjelokupni trošak plaćaju mnoge škole u RH za svoje nastavnike

Fakulteti u Republici Hrvatskoj

- Provedba projekta „Aktivno učenje i kritičko mišljenje“ koji cjelokupni trošak plaćaju fakulteti u Zagrebu za svoje profesore

Švedsko veleposlanstvo

- „Ljetna EU Akademija“ u 2009. g., 1.700,00 KN

Zagrebački holding

- „Ljetna EU Akademija“ u 2009. g., 25.000,00 KN

4.2. Odbijene donacije i potpore

Hrvatska lutrija

- «Internet – sigurno i odgovorno korištenje»

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

- «Medijacijom u školi protiv nasilja u društvu»

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

- «Možemo to riješiti – Osnaživanje mreže medijatora u medijacijskim centrima»

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

- «Prevencijom ovisnosti do zdrave mladosti»

Holcim

- «Obrazovanjem protiv korupcije»

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija

- «Ljetna EU Akademija»

World Bank

- «Možemo to riješiti»

Veleposlanstva u RH

- «Ljetna EU Akademija»

5. IZVJEŠTAJ O PROVEDBI DRUGIH PROJEKATA

5.1. Volonteri

Želeći razviti svoje aktivnosti, ali i pomoći mladim osobama da steknu radno iskustvo, Ured Foruma je tijekom 2009. godine je izradio plan aktivnosti s volonterima. Plan aktivnosti je napravljen na temelju analize nadolazećih aktivnosti, te sukladno Zakonu o volonterstvu.

Analizom je ustanovljena potreba za troje volontera:

- jedan/na volonter/ka na mjestu suradnika za odnose s javnošću čiji posao bi bio unapređenje postojeće medijske promocije Forumovih aktivnosti i programa, te razvoj sustavnog odnosa s medijima i javnošću.
- dva/dvije/dvoje volontera/ki na mjesto suradnika na programima Foruma za slobodu odgoja koji bi radili na razvoju Forumovih programa te na unapređenju organizacije i koordinacije provedbe programa.

U rujnu 2009. objavljen je Natječaj za volontere u Forumu za slobodu odgoja na koji se prijavilo 5 osoba, a za volontiranje su izabrane 4 osobe:

- **Tamara Sertić**, studentica sociologije i filozofije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na mjesto asistentice na programu stipendija.
- **Ana Vrsalović** (1985), studentica sociologije i filozofije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu na mjesto suradnice na projektu građanskog obrazovanja, segment Edukacija o Europskoj uniji.
- **Tomislav Palinić**, student Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na mjesto asistenta na programu stipendija.
- **Domagoj Morić** (1989), student komunikologije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu na mjesto suradnika za odnose s javnošću.

Svi volonteri su angažirani na osam sati tjedno u glavnom uredu Foruma.

Planom aktivnosti predviđeno je niz aktivnosti s volonterima, njihovo usavršavanje, kao i međusobna evaluacija između volontera i suradnika Foruma.

Mario Bajkuša

6. ČLANSTVO U UDRUGAMA

6.1. Europski forum za slobodu odgoja (EFFE)

Na žalost i sam EFFE u proteklom je razdoblju, nakon perioda velikog uzleta, proživljavao veliku krizu kojoj se još ne vidi kraja. Zbog financijske oskudice razvrgnut je ugovor s Lies Feron koja je radila u Bruxellesu i pratila obrazovne politike EU.

Dugogodišnja tajnica EFFE je zbog bolesti morala prekinuti svoj rad te je angažirana nova osoba koja se tek snalazi u toj ulozi, a predsjednik Karel Rydl morao je zbog brojnih aktivnosti na svom fakultetu dati ostavku pa EFFE trenutno nema predsjednika.

O svemu tome može se pročitati i u „Newsletteru“ EFFE-a koji je na mrežnoj stranici Foruma. Iskreno se nadamo da će EFFE i ovu krizu, kakvih je već bilo tijekom njegovog postojanja, prebroditi. Moj mandat u Upravnom odboru je produžen pa se nadam da ću intenzivirati svoj rad na tom području, te doprinijeti daljnjem radu EFFE.

Vesna M. Puhovski

6.2. Koordinacija udruga za djecu (KUD)

Krajem svibnja, točnije 28. i 29., KUD je organizirala radionicu „Izgradnja kapaciteta udruga za djecu u korištenju EU fondova“ uz financijsku potporu Grada Zagreba, na kojoj sam osobno sudjelovala i uspostavila prvi kontakt s gđom Tinom Debeljak, koordinatoricom KUD-a te predstavnicama nekih od članica KUD-a.

Od srpnja 2009. i službeno predstavljam Forum za slobodu odgoja u radu KUD-a, odazivom na događanja u njihovoj ili u organizaciji članica, te kroz redovitu komunikaciju s koordinatoricom KUD-a. Redovito prosljeđujem informacije dobivene od koordinatorice suradnicima i kolegama te pratim rad članica KUD-a.

U studenom 2009. na poziv KUD-a sudjelovala sam u radu 5. konferencije udomitelja djece u Osijeku te u neformalnom druženju sa sudionicima predstavljala programe Foruma.

U 2009. Koordinacija udruga za djecu nastavila je s jednom od glavnih aktivnosti - praćenje implementacije Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. godine. U tijeku je treća godina provedbe ovog projekta a omogućena je zahvaljujući suradnji i potpori od strane Ureda UNICEF-a u Hrvatskoj. Opći cilj tog projekta je ocjena doprinosa organizacija civilnog društva primjeni Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. Za razliku od dosadašnja 2 projekta koja je Koordinacija provela a koji su obuhvaćali isključivo članice Koordinacije, ovaj projekt je obuhvatio i ostale zainteresirane organizacije civilnog društva na području čitave Hrvatske koje se bave djecom.

Za izbor Savjeta za razvoj civilnog društva u Hrvatskoj u području skrbi o djeci KUD je prijavila kandidatkinje Sanju Orešković Vrbanec i kao zamjenicu Vlastu Zmazek što je podržao i Forum.

Marina Brkić

6.3. Mreža centara za obrazovne politike (NEPC)

Tijekom 2009. godine Forum je aktivno sudjelovao u aktivnostima unutar NEPC mreže otvarajući prostor za nova partnerstva.

Predstavnik Foruma sudjelovao je na godišnjoj skupštini koja se održala u Istanbulu, a na kojoj je izabran novi Upravni odbor NEPC-a. Također, Forum je iskoristio članstvo u NEPC-u kako bi našao partnere za projekt "Škole protiv korupcije" gdje je NEPC partner i kontakt-točka za partnerstvo s organizacijom „Promente“ iz Sarajeva, Bosna i Hercegovina, koji će na projektu biti zaduženi za istraživački dio aktivnosti.

U 2010. Forum će i dalje aktivno sudjelovati u aktivnostima NEPC-a sukladno strategiji i odlukama Upravnog odbora.

Mario Bajkuša

6.4. RWCT International Consortium (RWCT IC)

U lipnju 2009. godine FSO je kandidirao u Upravni odbor (Board of Directors) RWCT IC kolegicu Eli Pijaca kao koordinatoricu RWCT/ALCT projekata u Hrvatskoj.

Sve članice pristupile su online glasanju te je Eli Pijaca izabrana u Upravni odbor međunarodne organizacije te tako nasljedila kolegu Zorana Pavletića koji je bio član Upravnog odbora od 2005. godine.

RWCT IC je međunarodna mreža organizacija koje implementiraju RWCT diljem svijeta (32 zemlje članice) a koja za cilj ima osiguranje kvalitete programa, njegove implementacije te širenje projekta i u druge zemlje. Prvi sastanak novog Upravnog odbora održat će se u Berlinu u veljači 2010. godine. FSO je od samog osnivanja član RWCT IC-a te sudjeluje u svim aktivnostima koje se provode.

Eli Pijaca

7. AKTIVNOSTI UREDA I ČLANOVA FORUMA

7.1. Rad Izvršne direktorice u Savjetu za razvoj civilnog društva

U trenutku pisanja ovog izvještaja moje članstvo u Savjetu je isteklo, a kandidatura za novi mandat koju je podnijela udruga Protogora čija sam podpredsjednica, a koju je podržao i Forum bila je prihvaćena ali na izborima nisam prošla.

Uz navedena ograničenja, nisam mogla sudjelovati u svim aktivnostima i sjednicama Savjeta, ali moram istaknuti da je na moj angažman utjecalo i veliko nezadovoljstvo radom samog Savjeta.

Naime, na moje veliko razočaranje neki od predstavnika civilnog društva u Savjetu iskoristili su tu poziciju za dobrobit samo svoje udruge, a s druge pak strane utjecaj predstavnika Savjeta iz državnih institucija bio je toliko jak da su neke aktivnosti i inicijative koje bi doprinijele uspostavljanju reda u cjelokupnom civilnom društvu u Hrvatskoj - prvenstveno mislim na: Zakon o organizacijama civilnog društva (OCD) koje djeluju za opće dobro, transparentnost financiranja OCD od strane pojedinih ministarstava, dubioze o korištenju sredstava namijenjenog civilnom društvu - ostale za budući mandat.

Međutim, sastav novog Savjeta ne ulijeva mi nade da će se to i ostvariti. Zadnja aktivnost u kojoj sam sudjelovala i koja je uspješno završila bila je osujećivanje presude Zelenoj akciji koja je donijeta na zahtjev Ministarstva graditeljstva i okoliša kojom se je željelo kazniti Zelenu akciju za preformans izveden ispred zgrade ministarstva a koja bi - novčana kazna - ugrozila ne samo daljnji rad već i opstanak udruge.

Kao članica Savjeta i kao građanka dala sam potporu i inicijativi Pravo na grad od samog njenog početka.

Vesna M. Puhovski

8. FORUM U MEDIJIMA

Datum	Naslov	Redakcija
02.01.2009.	Rasprava o sukobima – put do nenasilnog društva	Novi list
20.01.2009.	Možemo to riješiti	Školske novine
28.01.2009.	Rijeka dobiva Medijacijski centar za prevenciju nasilja među učenicima	www.rijeka.hr / sos-telefon.hr
28.01.2009.	Rijeka dobiva Medijacijski centar za prevenciju nasilja među učenicima	sos-telefon.hr
02.02.2009.	Podrška prevenciji nasilja između djetom	Novi list
02.02.2009.	Podrška prevenciji nasilja među djetom	Novi list
27.02.2009.	Poziv na trening za medijatore	www.skole.hr
03.04.2009.	Možemo to riješiti	centar-dmo-vg
06.04.2009.	Možemo to riješiti	velikagoricaplus
14.04.2009.	Prvi educirani medijatori u osnovnim školama	Novi list
20.04.2009.	Predavanje defektologinje na Učiteljskom vijeću	www.os-velika-mlaka.skole.hr
29.04.2009.	Uskoro otvorenje medijacijskog centra u Velikoj Gorici	mojportal.hr
05.05.2009.	Medijacijski centar Velika Gorica	gorica
08.05.2009.	RIJEKA: Otvorenje medijacijskog centra u OŠ Kozala	www.pressepress.hr
11.05.2009.	Novi adut u rukavu	www.mediapositiva.hr
11.05.2009.	Otvoren Medijacijski centar u OŠ Kozala	www.rijeka.hr
11.05.2009.	Otvaranje Medijacijskog centra Rijeka	www.r-1.hr
11.05.2009.	Vijesti kanala RI	Kanal RI
11.05.2009.	Vijesti RiTV	Ri TV
12.05.2009.	Sigurno mjesto nulte tolerancije na nasilje	Novi list.hr
12.05.2009.	Promiču kulturu nenasilja	Vjesnik
12.05.2009.	Otvoren Medijacijski centar u OŠ Kozala	www.os-kozala-ri.skole.hr
13.05.2009.	Svečano otvorenje Medijacijskog centra Velika Gorica	gorica
15.05.2009.	Otvoren Medijacijski centar Rijeka u OŠ Kozala	http://www.vojko-obersnel.com
15.05.2009.	Otvoren Medijacijski centar	www.rvg.hr
15.05.2009.	Otvoren Medijacijski Centar Velika Gorica	Televizija Velika Gorica
18.05.2009.	Medijacijski centar Velika Gorica	HTV (Županijska Panorama)
19.05.2009.	Za nenasilno rješavanje sukoba	Školske novine
19.05.2009.	Seksualni odgoj: tisuće mailova Sanaderu i Primorcu	Slobodna Dalmacija
25.05.2009.	Otvoren Medijacijski centar Velika Gorica	Centar-dmo-vg
25.05.2009.	Možemo to riješiti	www.mediapositiva.hr
25.05.2009.	Medijacijom u školi protiv nasilja u društvu	www.psihologija.hr
25.05.2009.	Možemo to riješiti!	www.psihportal.hr
26.05.2009.	Otvorenje Medijacijskog centra u Zagrebu	www.skole.hr
27.05.2009.	Čekaonica	Hrvatski radio II program
28.05.2009.	Možemo to riješiti!	www.zagreb.hr
28.05.2009.	Možemo to riješiti!	www.hukon.hr
29.05.2009.	Medijacijski centar Velika Gorica	Glasnik Turopolja

29.05.2009.	Aktualni 101	Radio 101
02.06.2009.	Medijacija kao metoda	Školske novine
03.06.2009.	Otvorenje MC-a	HRT - Dobro jutro Hrvatska
12.06.2009.	Medijacija u školi	HTV (Hrvatska uživo)
07.07.2009.	Potvrde o završenom seminaru za 78 učitelja	Novi list
05.10.2009.	Predstavljanje projekta	Radio 101
07.10.2009.	Predstavljanje Medijacijskog centra Rijeka: Medijacija kao pomoć u prevenciji i ranoj intervenciji poremećaja u ponašanju predškolske djece	www.djecji-vrtic-opatija.hr/program skupa.pdf
15.10.2009.	Predstavnici Vijeća učenika sudjelovali na prezentacijskoj radionici iz medijacije pod nazivom «Možemo to riješiti»	os-velika-mlaka
19.10.2009.	Kako nenasilno rješavati sukobe	Glasnik Turopolja
12.11.2009.	Tolerancija i mladi	Televizija Turopolje
16.11.2009.	Uspješno rješavanje sukoba među učenicima	novilist.hr
16.11.2009.	Predstavljen šestomjesečni rad Medijacijskog centra Rijeka	www.rijeka.hr
17.11.2009.	Uspjeh u rješavanju sukoba među đacima	www.rijeka051.com
17.11.2009.	Medijacijski centar obilježio Međunarodni dan tolerancije	www.novine.novilist.hr
18.11.2009.	Medijacijski centar obilježio Međunarodni dan tolerancije	Novi list
19.11.2009.	Promocija Priručnika o medijaciji	www.psihologija.hr
19.11.2009.	Promocija Priručnika o medijaciji	www.psihoportal.hr
24.11.2009.	Medijacijski centri građane uče nenasilnom rješavanju sukoba i toleranciji u komunikaciji	Večernji list
24.11.2009.	Razgovor o medijacijskim centrima	www.dijete.hr
01.12.2009.	Kako nenasilno riješiti sukobe?	Školske novine
01.12.2009.	Medijacija kao oblik prevencije nasilja	Radio Sljeme
05.12.2009.	Medijacija i Medijacijski centar u Velikoj Gorici	RVG (Zvonjalica)

9. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ